

Po Bazilikos skliautais

2012 m. balandžio mėn. Nr. 3 (5)

Krekenavos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų, Upytės Šv. Karolio Boromėjaus ir Vadaktėlių Šv. Jono
Nepomuko parapijų leidinys

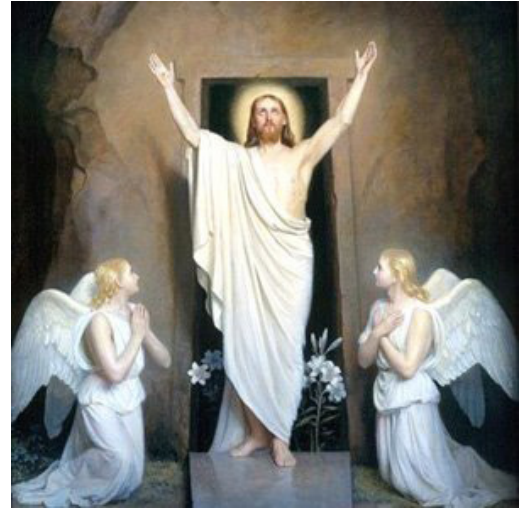
Šv. Velykos

Aldona Juozapaitienė

Šv. Velykos švenčiamos pirmą mėnulio pilnaties sekmadienį po pavasario lygiadienio, todėl pastovios dienos nėra. Velykos - Kristaus prisikėlimo, kartu ir gamtos nubudimo šventė, kuri prasideda po Verbų sekmadienio. Tai Didžioji savaitė. Velykas reikia sutikti švariems. Visi tvarkosi namus, kiemą, sodą, šveičia grindis, valo dulkes, skalbia, o Didįjį ketvirtadienį maudosi pirtyje. Didysis penktadienis privalomo pasninko diena. Šeiminkės ruošia maistą, dažo kiaušinius. Didžiojo šeštadienio vakaras - tai ugnies ir vandens šventinimo, budėjimo prie Kristaus kapo vakaras. Pašventintą ugnį ir vandenį nešasi į namus, nes velykinė šventinta ugnis ir vanduo apsaugo nuo žaibo, neša santarvę ir laimę. Kristus prisikėlė ir atpirko žmoniją nuo visokio blogio.

Įdomios apeigos, dar kai kur išlikę iki mūsų dienų. Velyknakty jaunuoliai ir ne tik, persirengę kareiviais ir apsiginklavę mediniais kardais, saugo Kristų, kad jo nepavogtų „žydas“, kuris kelia įvairius juokus: pakiša bjauriai kvepiančią daiktą panosėn, tai nugvelbia ką nors iš snūduriuojančių. Žmonės tikėjo, kad linksmumas, juokas padeda prisikelti gamtai. Smagu - nugalėta mirtis, atpirtos kaltės.

Šv. Velykų rytą visi skuba į bažnyčią, o po pamaldų - į namus prie šventinio stalo, kurį šeiminkė jau paruošusi. Dėmesį patraukia žalumynų vaza ir margučiai. Pirmą šv. Velykų dieną margučiais susimušama smaigaliais, o antrą - bukais galais. Margučiai turi ypatingą galią - simbolizuoja gamtos prisikėlimą, gyvybės atsiradimą, vaisingumą. Pirmą Velykų dieną daugiausia švenčiama namuose: vyksta kiaušinių daužymo ar ridenimo varžybos. Antrąją - einama į svečius, pas krikštąčius ir draugus, gimines. Gaila, kad baigia išnykti lalavimo paprotys - apeiginis kiemų lankymas sveikinant su pavasariu, linkint gero derliaus, laimės, sveikatos. Lalauninkai eidavo dainuodami ar grodami, niekas nelikdavo be dovanų, ypač be margučių. Berniokai susigalvodavo dar ir „mergas išprausti“: nešdavosi vandens butelį, rankšluostį, kad pagavę merginą, galėtų aplieti vandeniu. Labai buvo mėgiamos sūpuoklės. Žmonės tikėjo, kad kuo aukščiau išsisupsi, tuo linai bus aukštesni. O kiek dar įvairių draudimų turi Velykos. Smagiai švenčiant greitai ateidavo ketvirta Velykų diena, vadinama ledų diena. Tą dieną buvo stengtasi nieko nedirbti, kad ledai javų neišmuštų ir perkūnija netrunkytų. Po Velykų pirmas sekmadienis - Atvelykis. Vėl margučiai, vėl žaidimai, pasilinksminimai prieš didžiulius pavasario darbus.

KVIEČIAME!

Krekenavos parapijos bendruomenę kviečiame drauge švęsti Šv. Velykas, dalyvaujant Velykų antrą dieną 12 val. šv. Mišiose, po kurių Krekenavos kultūros centro salėje prie suneštino šventinių vaišių stalo ridensime ir daužysime margučius, dalyvausime šokiuose ir žaidimuose. Su savimi atsinešti gerą nuotaiką, truputėlį vaišių ir po velykinį margutį sau ir kaimynui.

Klebonas ir pastoracinė taryba

Balandžio 10 - 18 dienomis klebonas Gediminas Jankūnas bus išvykęs į piligriminę kelionę, jos metu Krekenavos ir Vadaktėlių parapijose jį pavaduos kan. Petras Budriūnas, esant reikalui kreiptis į altariją, Bažnyčios g. 11 arba telefonu 59 34 19.

~~~

Upytės parapijoje pavaduos Panevėžio katedros klebonas kun. Eugenijus Troickis, raštinės tel.: 50 22 81, mob.: 865328466.

Mielieji,

Drauge su atbudusia pavasario gamta, švenčiame svarbiausią mūsų krikščioniško tikėjimo slėpinį – Prisikėlimą. Daug kas mūsų kasdiniame gyvenime ir gamtiniame metų cikle liudija ribotumą, baigtumą ir mirtį. Nuo neatmenamų laikų žmonija siekė peržengti šią mirties ribą. Tai buvo mėginama padaryti statant Egipto piramides, rašant klasika virtusias knygas, kuriant poeziją ir muziką... Tačiau nesvarbu kokį paminklą pasistatytų ar pastatytų žmogus, ateina laikas kai mūsų kūnas turi rasti žemės prieglobstį.

Prieš daugiau kaip 2 tūkst. metų, pasaulio istorijoje įvyko negirdėtas dalykas – Dievas tapo Žmogumi. Tas, kuris visa sukūrė, visa nustatė, visą apribojo, kuriam pačiam negalioja nei laikas, nei erdvė, laisvu savo valios nutarimu tapo vienu iš savo kūrinių, kad atskleistų mums savo meilės didybę. Kaip tik meilė ir turi būti nemirtinga. Labiausiai skauda, liūdna ir baisu kai nutrunka meilės ryšiai. Tad nenuostabu, kad iš meilės žmogumi tapęs Dievas rodo kelią kaip peržengus mirties slenkstį, nenutraukti meilės ryšio. Jėzus Kristus atėjęs į pasaulį neskuba mūsų apsaugoti nuo mūsų ribotumo, silpnumo, kančios patirties. Savo kančia ir mirtimi ant kryžiaus, jis moko visa tai priimti ir atsidavus Dievo valiai peržengti prisikėlimą. Nuo to laiko krikščionių bažnyčia ir pasaulis kalba apie tą, kuris mirė, bet prisikėlė! Visi, kurie krikšto sakramentu esame pakviesti dalyvauti Kristaus Kūno bažnyčios bendrystėje, dalyvausime ir Jo prisikėlime. Tai ir yra Šv. Velykų džiaugsmo naujiena, kad meilė, kurią Dievas dalijasi su mumis ir kviečia dalintis vienus su kitais, gali būti ir yra amžina. Aleliuja, aleliuja, aleliuja!!

Su džiaugsminguoju Aleliuja ir aš turiu nemažai kuo pasidžiaugti. Džiaugiuosi, kad išgyvenome žiemos šaltį, kurį padėjo įveikti bazilikoje įrengta nauja šildymo sistema. Džiaugiuosi, kad geranoriškų „talkų“ dėka, prašviesėjo mūsų šventorius ir klebonijos sodas. Džiaugiuosi, kad parapijos ūkininkų dosnumu baziliką galime puošti naujais kaspinais, o mūsų jaunuosius patarnautojus ir adorantes – baltais liturginiais rūbais. Dėkingas veikiančiai ir veiksmingai pastoracinei tarybai ir jos nariams, Carito grupei, Gyvojo Rožinio, moterų klubo narėms. Jūsų visų bendromis pastangomis bazilikoje ir saviems ir svečiams yra jauku ir miela. Džiugina ir tai, kad nuo balandžio 1 dienos Krekenavos parapijos ilgametis klebonas, o dabar altaristas kan. Petras Budriūnas gali persikelti ramesniam gyvenimui į parapijos rūpesčiu ir lėšomis sutvarkytą altarijos namą (Bažnyčios g. 11).

Negaliu nepaminėti ir nepasidžiaugti Upytės parapijos bendruomene bei jos žmonėmis. Juozapinių proga šventėme ilgamečio zakristijono Juozo vardines ir 75 – tajį jubiliejų. Tai dar vienas gražus tikinčiojo gyvenimo pavyzdys, kuomet Juozas taip atsidavusiai ir ištikimai tarnauja Dievui, bažnyčiai ir tikinčiųjų bendruomenei. Dar kartą sveikinu ir linkiu, kad būtų apsuptas tikinčiųjų ir šventųjų padėkos, pagarbos ir pagalbos.

Užbaigę 40 dienų Gavėnios laikotarpį, ateinančias 50 dienų iki Sekminių, gyvensime velykiniu prisikėlimo džiaugsmu. Norėčiau ir linkėčiau, kad šiame laikotarpyje, nepaisant numatomų darbų, talkų, sujudimų, to džiaugsmo nepritrūktume ir juo nudažytume visa ką planuosime ir ką veiksime. Man pačiam šis balandis bus įsimintinas pirmą kartą apsilankant Šventojoje Žemėje. Su nekantrumu laikiu aplankyti tas vietas, prie kurių savo žemiškojo gyvenimo dienomis lietėsi mūsų Viešpats Jėzus Kristus. Tikiu, kad tai bus dar vienas malonės laikas, atnaujinantis ir pagilinantį mano paties meilės ryšį su prisikėlusiuoju Jėzumi. Prašau Jus, parapijiečiai, šios kelionės metu palydėti mūsų piligrimų grupę savo maldomis. Savu ruožtu pasižadų sugrįžęs pasidalinti visais piligriminės kelionės įspūdžiais ir išgyvenimais su Jumis visais. Kristus prisikėlė, tikrai prisikėlė! Aleliuja, aleliuja, aleliuja!

Jūsų, kun. Gediminas
Klebonas – rektorius

Dėkojame visiems aukojusiems
naujai Bazilikos
šildymo sistemai ir laukiame,
kad prisidėtų dar neaukojusieji.
Šiuo metu yra paaukota
12 500 LT iš reikalingų
40 000 Lt.

**Kviečiame šiais metais skirti 2 % pajamų mokesčio
Krekenavos Šv. M. Marijos Ėmimo į dangų, Upytės Šv. Karolio Boromėjaus,
Vadaktėlių Šv. Jono Nepomuko parapijų išlaikymui.**

Šiam tikslui reikia užpildyti nustatytos formos prašymą.
Prašymo formą ir išsamesnę informaciją galite rasti prie stalelio bazilikos gale,
klebonijos raštinėje arba pildyti deklaraciją internetu. Tai daryti galite iki gegužės 1
dienos.

Nuoširdžiai dėkojame visiems tikintiesiems,
kurie savo parama ir aukomis prisideda prie parapijų išlaikymo.

klebonas Gediminas Jankūnas

Jurginės

Aldona Juozapaitienė

Balandžio 23-oji – gyvulių šventė, švento Jurgio diena. Šv. Jurgis buvo Kristaus pasekėjas, dėl jo paaukojęs savo gyvybę. Jis buvo nukankintas imperatoriaus Diokletiano laikais tarp 313-312 m. Vėliau gimė legenda apie Šv. Jurgį – riterį, slibino nugalėtoją, gyvulių globėją. Per Jurgines kiekvienas šeimininkas stengiasi kuo geriau gyvulius pašerti, pagirdyti. Gyvulėliai pasmilkomi, švęsta šakele paliečiami, kad bloga akis nenužiūrėtų, kad Šv. Jurgis visą vasarą juos saugotų nuo ligų ir vagių. Džūkai arklus maudydavo, kad susna neužpultų. Žmonės tikėjo, kad Jurginių dieną nevalia judinti žemės: nearė, nekasė, nesėjo. Tą dieną džiaugdavosi piemenukai, nes šeimininkė būdavo ypač dosni. Jie gaudavo kiaušinių, sūrio, sviesto. Mėsos per Jurgines nevalgė, kad gyvuliai negaištų. Negalima ir ko nors skolinti, nes vilkai gyvulius išnešios, karvėms pienas prapuls. Per Jurgines jaunimas sueidavo krūvon, kepavo kiaušinių, šokdavo, dainuodavo, rideno ir daužė kiaušinius. Jurgiams puošdavo kepures tuščiomis javų varpomis. Dar Jurginės vadinamos nuomininkų diena, nes tą dieną baigdavosi samdos laikas. Arklio diena, nes jis iš

visų gyvulių labiausiai buvo branginamas. Šeimininkės tą dieną sodino jurginus, kad gražiai žydėtų ir gerai augtų.

Daug papročių yra aprašyta, bet viena apie juos skaityti, o visai kita jų laikantis pamatyti. Mūsų senolių įgyta patirtis, jų apeiginiai bendravimai, tvirti religiniai pamatai – tai vertybės, kurių užmiršti negalima.

Mūsų bazilikoje, dešinėje pusėje šoninis altorius, skirtas šventam Jurgiui. Kviečiame visus, ypač ūkininkus balandžio 23 d. 18 val. dalyvauti Šv. Mišiose meldžiant švento Jurgio užtarimo ir globos savo laikomiems gyvuliams (pagal seną paprotį, prie Šv. Jurgio altoriaus bus padėta pintinė, kur galima aukoti kaip padėkos auką žemės ūkio gėrybėmis, pvz.: kiaušiniai, sūriai, dešros ☺).

Apie neįprastą maldą

Sesuo Loreta

Bažnyčia turi įvairių liturginių laikotarpių, kai skirtingais būdais šlovina Viešpatį. Ji įvairiai išreiškia religinius jausmus, žmogaus širdies ir proto pakilimą link Dievo, link Amžinybės.

Mes ir privačiai galime savo sielos galiomis Dievą garbinti, Jam dėkoti, džiaugtis, išreikšti lūkesčius, viltį ir meilę. Tikintysis vidinį sielos gyvenimą atskleidžia maldoje, giesmėje, geruose darbuose. Jei siela pilna džiugesio, dėkingumo ir sunkumuose malda bus kupina šviesos sklindančios į aplinką.

Liturgijoje tokia visų pakilios dvasios malda yra religinė procesija. Kiekviena religinė procesija turi panašią išraišką ir mintį...

Pas mus žmonės geriau pažįsta ir įsijungia į verbų ir Šv. Velykų procesiją. Kas čia vyksta, kokia prasmė?

Mokydamas tautą, Jėzus dažnai kalbėjo apie karalystę, savo Viešpatavimą. Žmonės vylėsi turėti gerą karalių, kuris viską galės padaryti. Jie nesuprato, net nesuvokė, jog mirtis už žmones ir kiekvieną iš mūsų, už tautą yra karaliavimas.

Kai prieš mirtį Jėzus iškilmingai žengė Jeruzalės gatvėmis į savo sostą – į kryžių Golgotoje,

minia Jam klojo medžių šakas, drabužius, šaukė „Palaimintas, kurs ateina..“ Vaikučiai su alyvų šakelėmis rankose mojavė, džiūgavo, krykštė. Jėzus jiems nedraudė to daryti. Jis tikrai buvo karalius, padovanojęs amžiną Karalystę visiems, kas tik nori ją priimti.

Tuometinė minia to nesuprato, tačiau spontaniškai jautė To Karaliaus trauką, todėl sveikino Jį ir džiaugėsi.

Ką darome mes? Mums lengviau. Jau žinome, kokias dangaus dovanas atidavė Jėzus.. Įsiliekime savo dvasia ir kūnu į aną minią – savaime atsivers mūsų širdys ir protai. Dėkinga ir džiugi siela ras ką pasakyti Jėzui, mokės gražiais gestais, gėlėmis, žalumynais pasidalyti dvasiniais turtais su visais.

Procesijų vėliavos, gražiais drabužiais pasipuošę dalyviai, džiugūs vaikučiai, iškilminga eisena, giesmės, muzika – tai mūsų širdžių malda. Varpų dūžiai lydės kiekvieno žingsnį paskui Jėzų. Šitas iškilmingas, neįprastas maldos vainikas – Prisikėlimo Ryto ir Jėzaus susitikimas. Ženkime kartu – tai prasminga malda ir Viešpaties pagarbinimas!

Mokytojas Mykolas Antanaitis

Saulutė – Genovaitė Markauskienė

Tvarką labai mylėjo ir švarą, ir taip mokė visus. Gyveno mažoj, tamsioj be grindų trobelėj, jaujoj, kiek paremontavus ją. Labai daug privargo mūsų Brangus Mokytojas, kol gavo leidimą statyti Oreliuose naują mokyklą. Tais reikalais Jam padėjo buvęs draugas – bendramokslis, mūsų buvęs prezidentas Antanas Smetona. Valstybė skyrė lėšas vienam pastatui mokyklai, o mūsų Mokytojas pastatė du pastatus, kad būtų ir mokytojams kur gyventi. Visas išlaidas, rūpesčius, užsivertęs ant savo pečių, todėl pasidarė daug skolos... Sunku buvo susisiekti su Kaunu. Teko ir dviračiu, ir arkliuku, kol kokią mašiną gaudavo. Pasakojo: „Kartą sunkiai pasiekęs Kauną, ten susiradęs įstaigą ir reikalingą kabinetą, priėjau prie durų, paėmiau už rankenos ir pritrūkau valios, ryžto jas atidaryti, prašyti gal kelintą kartą paramos, ir grįžau tuščiomis atgal namo“. Suprantama kiek toks įvykis atėmė sveikatos. Baisu pagalvoti kiek Jis privargo dėl Orelių mokyklos. Kada Ji buvo baigta, Mokytojas sakė: „Orelių mokykla – tai mano pirmagimis kūdikis, dėl kurio aš daug prisidžiaugiau ir daug prisikentėjau“. Kaip seniau – kokia didelė, kokia graži, šviečianti visoj apylinkėj buvo orelių Mokykla. Mokytojo Antanaičio dėka, Jo pasiaukojimu pastatyta.

Kodėl taip greitai, taip lengvai ta Mokykla sunaikinta? Kodėl tas mažas žemės lopelis taip labai ūkiui buvo reikalingas? Mokytojas buvo nevedęs, neturėjo šeimos, todėl Jam šeiminkavo ir slaugė sergantį Jo paties brolio duktė, kuri dabar savo jokio buto neturi. Kad būtų buvę tie pastatai labiau prižiūrėti, nesuversti, kiek darbininkų būt galėję gyventi, ir jai, tai Mokytojo šeimninkei, Antanaitytei Mortai, būtų koks kampelis paskirtas, nes ji savo Dėdę prižiūrėjo be atlyginimo. Tokia lengva ranka tie pastatai nušluoti, tik verkt norisi. Kaip begaliniai Mokytojas mylėjo savo kraštą, savo gimtinę, savo žmones, tuo blogiau Jam atsižiūrėta. Mokytojas buvo blaivininkas, sakė: „Kol žinosiu, kad ne visi turi duonos pavalgyt, tol nei stiklo alaus neišgersiu, nes ir alus gaminamas iš grūdų“. Išgeriančius, rūkančius bardavo, smerkdavo. Dirbo labai daug. Mokinių buvo gal koks keturiasdešimt – tikrai neatsimenu. Vakarais suaugusiųjų kursai, mokė choristus, rengė vakarėlius, mokė artistus. Vaikams prie visko ir dainavimo, ir tikybos pamokos. Mokė pats savo brolio našlaičius vaikus, vienas iš jų ir aukštąjį mokslą, universitetą baigė. Tik ir Jis taip pat jau miręs. Kitus kiek galėdamas, kurį daugiau, kurį mažiau mokino.

Seniau prievartos nebuvo mokyti vaikus, tai

mokytojas pats vaikščiojo pas žmones prašydamas, aiškindamas. Pavasarį ir vėl žmonės nebenori vaikų išleisti iš namų. Tai žabų reikia kapoti, tai gyvulių ganyti, tai mažų prižiūrėti. Ir vėl Mokytojas eina ieškoti mokinių sakydamas: „Duokit savo vaikams tik pavalgyt, daugiau aš pasirūpinsiu, tik leiskit į mokyklą“. Ir tėvai nusileidžia. Kada mes, pirmieji Mokytojo mokiniai, baigėme keturis skyrius, jis jau gyveno ir inspektoriavo Kėdainiuose. Tai jis mus visus išlaikiusius egzaminus ar telefonu, ar telegrafu sveikino iš Kėdainių. Ir buvo Jo užsakyta vaišės dėl mūsų, Krekenavos arbatinėj. Krekenavoj mus egzaminavo. Mokytojas Antanaitis mums Oreliečiams švietė kaip koks švyturys, aplink plačiu spinduliu... Taip pat švietė ir Jo išrūpinta Orelių Mokykla.

A. A. Jam Brangiam Mylimam Žmogui, Mokytojui Mykolui Antanaičiui.

Dar prisiminiau lyg tai, Kaune buvo sunkiai sužeistas, karo metais neturėjo kuo maitintis. Tuomet jis vėl grįžo į Orelius, pastiprėjęs važiuodavo dviračiu, į Krekenavą, atrodo, dėstė rusų kalbą. Palaidotas Krekenavos, tik nėra kam prižiūrėti kapo. Aš kiek prižiūrėdavau, bet dabar po operacijos pasilpau, jau sunku, turiu savųjų mirusius. Gimė Mokytojas 1883 m., mirė 1965 m.

Autoriaus pastaba: „Prisiminimų“ kalba ir stilius netaisyti

2012 metų kovo mėnesio Krekenavos ir Upytės parapijų pajamos

	Krekenavos, Lt	Upytės, Lt
Rinkliavos	5264,50	990,86

Bendrystės prasmė

Žmogus savo gyvenime viską vertina pojūčių pagalba. Tad ir aplinką kurioje gyvename, dirbame, ilsimės, medituojame, meldžiamės, vertiname pagal jutimus, net patys to nejausdami. Tvarkome namus, puošiame savo kiemus, kad sukurtume jaukumą. Išsaugant dvasinę harmoniją – rūpinamės savo sielos švara ir grožiu, tad lankome teatrą, muziejų, bažnyčią. Pastarojoje daugelis ieškome dvasingos muzikos, prasmingų apeigų, kruopščiai apgalvotų pamokslų, puošnios aplinkos, tvarkingos liturginės aprangos, iškilmingos nuotaikos. To prašo mūsų išlavinti pojūčiai (regėjimas, klausa, uoslė) ir jie turi būt patenkinti, tik tada jausimės gerai. Džiugu, kad daugelis Krekenavos seniūnijos ūkininkų suprato, kad tai ne vien bažnyčios reikalas. Jiems svarbu, kokie išgyvenimai, jausmai ar savijauta išlieka po šv. Mišių, kaip jauki aplinka kviečia patirti svetingos bendruomenės jausmą. Kol kas daugelis suvokiame bažnyčios svarbą ir gausiausiai buriame Dievo namuose per didžiausias metų šventes. Tad ne tas pats, kokia išvaizda pasitinka bazilika šias šventes.

Pasijausti geradariais kviečiame šiuos ūkininkus, ūkininkes, jų šeimos narius: **Vigantą Petrėną, Arvydą Povilaitį, Vytautą Valikonį, Darių Česevičių, Dainių Ramoną, Valerijų Juknevičių, Eugenijų Adamkevičių, Vytautą Adamkevičių, Saulių Račkauską, Romą Kiltinavičių, Liudą Valikonienę, Rimą Krasauskienę, Algirdą Poguzinską, Joną Ivinską, Joną Kaušakį, Zigmą Keturakį, Algimantą Antanaitį, Remigijų Paškauską, Vyta Milašą, Vigintą Urbonavičių, Vytautą Adamkevičių.** Jų bendrystės dėka bazilika įsigijo 4 šventinius kaspinių komplektus ir atnaujino liturginius patarnautojų ir adorančių rūbus. Jų vertė - 4000 Lt.

Parapijiečių vardu su dėkingumu,
klebonas Gediminas Jankūnas

Apie Palaimintąjį Jurgį Matulaitį

Aldona Juozapaitienė

Neilgas, bet labai prasmingas palaimintojo Jurgio Matulaičio gyvenimas. Nelepintas vaikystėje, silpnos sveikatos, bet nepaprastai gabus, pamaldus, santūrus ir kuklus, bet palikęs didžiulius pėdsakus mums visiems, kuriems reikalinga sielos ramybė, gilus tikėjimas Dievu, dvasios, o kartu ir kūno stiprybė. Skaitant jo biografijos lapus, amžininkų prisiminimus apie jį supranti, kad tai neeilinė asmenybė, bet tai išminties ir proto milžinas, nušvietęs kelią gėriui.

1898 m. išventintas kunigu garbingai ėjo kunigo, vyskupo, rektoriaus, kapeliono keliu. Nuo vaikystės sunki liga visokeriopai trukdė, bet nežiūrint į tai, didžiule savo veikla garsėjo Lietuvoje ir už jos ribų. Vienodai mylėjo visus: lietuvius, lenkus, žydus ar kitos tautybės žmones. Šv. Tėvo paskirtas arkivyskupu, uoliai dirbo Lietuvos bažnyčios labui gana sunkiu, politiniais įvykiais gausiu laiku.

Mes, gyvenantys Panevėžio krašte, turėtume žinoti, kad palaimintojo Jurgio Matulaičio dėka, 1926 m. per Šv. Velykas, balandžio 4 d. įsteigta Panevėžio vyskupija. Visa tai rodo, kad palaimintasis karštai mylėjo Dievą ir žmones. Kaip mes, žmonės, įamžiname atminimą

apie palaimintąjį J. Matulaitį? Ar turime meniškų atvaizdų, į kuriuos žiūrėdami prisimintume jo gyvenimo taisyklę, kad blogį reikia nugalėti gerumu.

Malonu priminti, kad pirmasis įamžinti arkivyskupo bruožus ėmėsi Panevėžio krašto skulptorius Juozas Zikaras (1881 – 1944). Marijampolėje, palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčioje, kur ilsisi jo palaikai, priesieninį granitinį antkapį puošia J. Zikaro darbo bronzinis bareljefas su įtaigiu, pusiaufigūriniu arkivyskupo portretu. Krekenavos bazilikos lankytojai turi kur nukreipti savo žvilgsnius prašant palaimintojo užtarimo. Jo portretas puošia vieną iš bažnyčios kolonų. Bazilikos lange, spalvoto stiklo vitraže, garbės nusipelnę vyskupai M. Giedraitis ir J. Matulaitis. Autorius Stasys Ušinskas pasiekė, kad per spalvotus vitražo stiklus plūstanti šviesa žavėtų žiūrovą, keltų jo dvasią, o užrašyti vardai verstų dar ir dar kartą pamąstyti apie pavaizduotųjų nuopelnus.

P.S. Balandžio pabaigoje bus organizuojama išvyka į Marijampolę pasimelsti palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčioje Šv. Mykolo bazilikoje.

Registruotis Krekenavos bazilikos raštinėje.

Romansai pavasariui ir Moteriai

Irma Pažemeckienė

Krekenavos bibliotekos vyr. bibliotekininkė

„Pavasaris, kovo 8-oji, poezija ir meilės dainos. Ir visa tai kartu - neatsitiktinai“ - pristatydamą renginį sakė Krekenavos kultūros centro direktorė M. Vaitkevičienė. O kad pagrindinis vakaro akcentas bus romansas, išdavė retro stiliaus apranga pasidabinusios jaunos ir vyresnės damos, susirinkusios į jaukią, romantika dvelkiančią salę. Tai jos, parengusios programą šiam vakarui.

XVII a. gimęs Ispanijoje, XIX a. pradžioje romansas atkeliavo į Rusiją, o XX a. pradžioje pasiekė ir Lietuvą. Tarpukaris - laikas, kada romansas Lietuvoje išpopuliarėjo labiausiai. Tarybiniais laikais kiek primirštas, bet neįmanoma pamiršti svajonių, meilės kančių, skausmo ir džiaugsmo. O tai romansas. Ir todėl šių dienų žmogui, išsiilgusiam tikrų jausmų ir išgyvenimų, jis vėl tapo aktualus ir

įdomus.

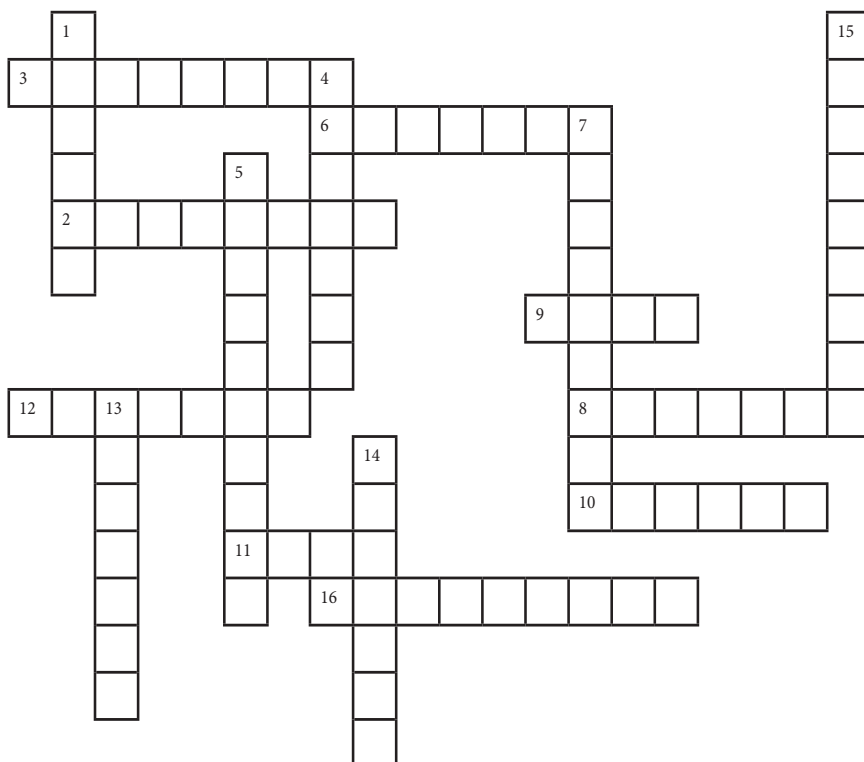
Ir klausėmės, klausėmės... Pirmiausia senovinių, kuriuos dar prisimena mūsų močiutės ir puoselėja Krekenavos kultūros centro folkloro ansamblis „Lokauša“ ir jo vadovė L. Vilienė. Jų repertuare ir žiauriojo romano pavyzdys, kur siužetinė daina artima baladei, o svarbiausia jos tema - nelaiminga meilės istorija, pasibaigianti kruvina drama.

Rusišką, pritariant gitarai, ir šiuolaikinį romansą pristatė Miežiškių seniūnijos Nevėžio moterų vokalinis ansamblis „Vakarė“ ir jo vadovė L. Kairytė. Viešias iš Kėdainių seniūnijos Lančiūnavos moterų ansamblio „Svaja“ (vad. K.Kuprys) keitė vakaro šeimininkių, Krekenavos kultūros centro vokalinio ansamblio „Gija“ (vad. V. Kavaliauskienė) atliekami romansai. O nutilus vienam romansui ir belaukiant kito, - atsargos karininko V.Jasono skaitomos eilės. Beje, skaitomos puikiai, tad nenuostabu (o gal nuostabu?), kad buvo klausomos lyg malda, absoliučioje tyloje ir visiškai panyrant į poezijos magiją.

Vakaras baigėsi dar greitai, nes dar būta apdovanojimų, sveikinimų ir linkėjimų.

Sveikino moteris ir rajono tarybos narys D. Petrulis, kuris prisipažino supratęs, kad scenoje moterų nevalia skirstyti pagal amžių ir kurio atvežtos tulpės nudžiugino ne tik dainavusias, bet ir klausiusias.

Kryžiažodis

1. Dievo Motinos vardas?
2. Marijos vyro vardas?
3. Kuo šią vasarą tapo Krekenavos bažnyčia?
4. Didis stebukladarys, kurio pagalbos meldžiama bet kuria proga?
5. Maldaknygė, iš kurios ruošiamasi Pirmajai komunijai?
6. Penktas Dievo įsakymas?
7. Žmogus, išpažįstantis katalikybę?
8. Pagrindinis krikščionybės simbolis, vaizduojantis Kristaus nukryžiuvimą ir prisikėlimą?
9. Rūbas, kurį kunigas velkasi eidamasi klausyklą?
10. Juodas kunigo rūbas?
11. Maldos baigiamasis žodis?
12. Laikotarpis nuo Pelenų dienos iki Šv. Velykų?
13. Kristaus Prisikėlimo šventė?
14. Kunigo viršutinis rūbas, dėvimas per Šv. Mišias?
15. Seminarijoje besimokantis studentas?
16. Romos vyskupas ir Romos Katalikų Bažnyčios vadovas?

Prelatas Jonas Mačiulis – Maironis (1862 – 1932)

Aldona Juozapaitienė

Garsus tautos atgimimo dainius, ištikimas lietuviškumo ir katališkumo pradams, iki šių dienų ir ateinančioms kartoms liks mylimas, gerbiamas, o jo kūryba giedama, dainuojama ir skaitoma. Jo poezija, poemos, dramos ir įvairūs straipsniai rodo meilę Lietuvai Tėvynei, jos žmonėms, jos gamtai. Mokydamasis seminarijoje, gilindamasis į Bažnyčios istoriją ir teologiją, rūpinosi spaudos atgavimo reikalu, kas rodė jam, kad kaip kunigui buvo artimos ir brangios etninės ir socialinės problemos. Savo atsiminimuose apie Maironį, jį pažinojusieji sakė, kad jis buvo savotiškai mįslingas žmogus, santūrus ir užsidaręs, labai pareigingas, punctualus ir drausmingas. Gyvenimas nelepio mūsų dainiaus. Teko pagyventi tai vienur, tai kitur, dirbti įvairiose pareigose. Karo metais buvo uždaryta Kauno kunigų seminarija, kurioje Maironis dirbo rektoriumi. Persikėlė į Vašuokėnus, Panevėžio apskrityje. Dvaro savininkas B. Brazdžius buvo poeto pažįstamas ir seminarijai leido persikelti į dvaro rūmus. Neilgai gyvavo seminarija. Karo sumaištyje nutrūko mokslai. Maironiui vėl teko susirasti darbo, keltis kitur. Apsistojo Krekenavoje pas klebona Kazlauską. Įvairių profesijų žmonės, pažinoję Maironį, daug įdomaus pasakoja apie poeto gyvenimą. Buvę seminarijos klerikai prisimena Vašuokėnuose švęstą rektoriaus vardadienį, iškilmingą Kūčių vakarienę, kaip kartu su rektoriumi ir profesoriais, šv. Kalėdų rytą 5 val. išvyko į Troškūnų bažnyčią, kurioje Maironis aukojo Bernelių mišias. Visa tai buvo ne įprastinėmis sąlygomis, o karo metu.

Beveik trys metai praleisti Krekenavoje buvo kūrybingi poeto gyvenime. Nutrūkę seminariniai rūpesčiai, knygnešystės atgarsiai, netoliese gyvenusio

**Lėkė metai lyg paukščiai
pro šalį,
Raizgės raukšlės ir balo
plaukai.**

**Tik širdis patikėti negali,
Kad jau tiek jų galėjo praeiti.**

Mielas Juozai, už Jūsų nuoširdų darbą parapijos labui, už gilų tikėjimą, pastabų žvilgsnį ir meilę žmonėms, tesuteikia Aukščiausiasis sveikatos, laimės ir ramybės dar daugeliui metų. Ačiū!

Jubiliejaus ir Vardo dienos proga sveikina
Upytės klebonas ir parapijiečiai.

Tumo – Vaižganto dvasia, graži gamta – Nevėžio pakrantės, slėniai, Varnakalnis su pušų simfonija, padėjo dainiui papildyti savo kūrybos aruodą. Maloni pažintis su klebono giminaite Apolonija Petkaite, išsilavinusia, švelnia, mėgstančia poeziją, įnešė į kūrybą lyrinkos.

S t e b i n o
Maironio energija.

Kalnas ant kurio stovi bažnyčia, buvo galutinai nesutvarkytas. Pasitelkęs gyventojus, pats ėmė lyginti duobes tvarkyti aplinką. Be medžių bažnyčia atodė vieniša, be to nebuvo jokio pavėsio. Maironio dėka iki šiol slepiamės po jo sodintų liepų vainiku nuo kaitrios saulės. Sodinti liepas buvo pakviesti ir vaikai, kuriems poetas aiškino kaip reikia sodinti. Po darbinio pabendravimo su parapijiečiais, ėmė telkti chorą. Režisavo spektaklį „Genovaitė“. Gaila, kad neturime išlikusių atsiminimų tų žmonių, kurie dalyvavo vaidinime.

Maironis dažnai važiuodavo į Panevėžį, kjuris kūrėsi kaip naujas ekonomikos ir kultūros centras. Bendravo su kunigais, inteligentija, džiaugėsi įkurta lietuviška gimnazija. Tuo metu garsėjo Šv. Petro ir Povilo bažnyčios choras. Vienos repeticijos metu, į kurią buvo pakviestas ir poetas, jis atkreipė dėmesį į simpatišką choristę, kuri buvo įsisegusi raudoną rožę į juodas kasas. Čia pat, klausydamasis giedojimo, parašė eilėraštį „Nesek sau rožės prie kasų, ji jauną širdį suvilios...“ Vargonininkas V. Paulauskas vėliau parašė muziką romansui, kuris dainuojamas iki šiol.

Sekmadieniais, po pamaldų, mėgdavo pasivaikščioti Nevėžio pakrantėmis, nueiti į Varnakalnį. Kartais su klebonu Kazkausku ir kitais valtimi nuplaukdavo į Mučiūnų kaimelį. Gyrė moterų audinius, rankdarbius, darželius, klausėsi kaimo dainų, pats kartu dainavo, mokė naujų. Dažnai lankydavosi Upytėje. Jį traukė praeityje garsi Upytės žemė, pelkių apsuptas piliakalnis, legendos, įkvėpdamos baladei apie Čičinską. Džiugu, kad dėka Anapilin išėjusio J. Žilevičiaus pastangų, krekenaviečiai turi Maironio atminimui pastatytą akmenį, suolelį Varnakalnyje.

Tęsinys kitame leidinyje

2012 metų kovą iškeliavusieji į amžinybę: Krekenavos parapijoje:

Veronika Čiūrienė, 83 m.
Antanina Prancėvičienė, 96 m.
Teresė Zalumskienė, 76 m.

Vadaktėlių parapijoje:

Petras Dabramavičius, 62 m.
Rimantas Žemaitis, 56 m.
Povilas Kavaliūnas, 56 m.

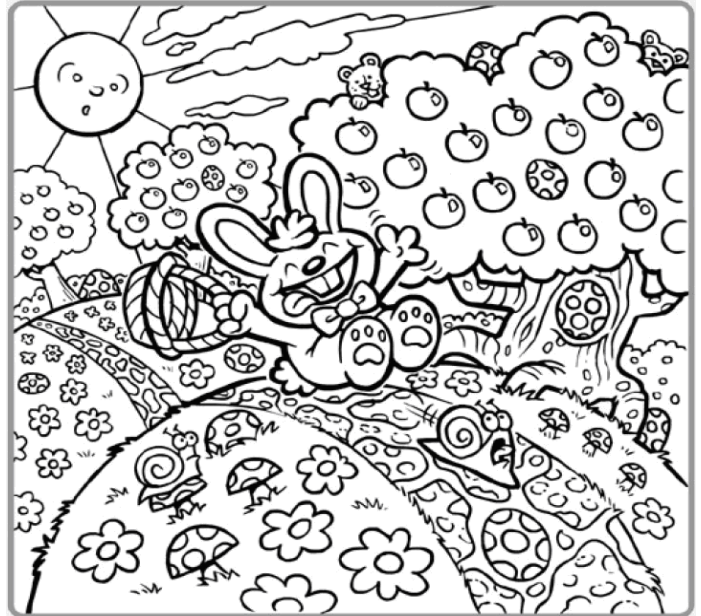
Upytės parapijoje:

Antanas Vytautas Zalumskis, 80 m.

Prisiminkime jus maldose.

NUSPALVINK

2012 metų vasario mėnesį susituokusieji:

Jonas Verikas
Ir
Viktorija Šimėnaitė
Sveikiname!

Pamaldų laikas: Krekenavos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bazilikoje:

Sekmadeniais ir atleidų dienomis: 10:00, 12:00
Šiokiadieniais: 18:00

Upytės Šv. Karolio Boromėjaus bažnyčioje:
Sekmadeniais: 10:00

Vadaktėlių Šv. Jono Nepomuko bažnyčioje:

I, III mėn. sekmadienį: 14:00

Rodų koplyčioje:

Paskutinį mėn. sekmadienį: 14:00

Žibartonių koplyčioje:

II mėn. sekmadienį: 14:00

Krekenavos ligoninėje:

Paskutinį mėn. penktadienį: 17:00

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS PAMALDŲ LAIKAS

Balandžio 5 d. – Didysis Ketvirtadienis. Paskutinės vakarienos Šv. Mišios Krekenavoje – 18 val., Upytėje – 16 val.

Balandžio 6 d. – Didysis Penktadienis. Kristaus kančios pamaldos Krekenavoje – 18 val., Upytėje – 16 val.

Balandžio 7 d. – Didysis šeštadienis. Velyknakčio apeigos Krekenavoje – 21 val., Upytėje – 18 val.

Balandžio 8 d. – Kristaus Prisikėlimo iškilmė – Šv. Velykos. Prisikėlimo Šv. Mišios ir procesija. Krekenavoje – 8 val., Upytėje – 10 val., Vadaktėliuose – 12 val.

Balandžio 9 d. – Antra Šv. Velykų diena – Krekenavoje – 12 val., Upytėje – 10 val.

Trumpa parapijų informacija:

Klebonas kun. dr. Gediminas Jankūnas
Altaristas kan. Petras Budriūnas

Klebonijos raštinė - Bažnyčios g. 18, Krekenava, Panevėžio raj.
Tel. +370 620 20989; (45) 59 32 58
el.paštas: krekenavobazilika@gmail.com
sąsk. nr. LT457300010002378753
įm. kodas 191260418

Darbo valandomis klebonijoje Jus pasitiks referentė Eglė.

Caritas - Akvelina Pogužinskienė,
tel. (45) 593 282

Gyvojo Rožinio būrelis - Gema Plėštytė,
tel. (45) 593 226

Religinių spaudinių, žvakių ir kt. dievocionalių įsigijimui kreiptis -
Irena Teresė Kvedienė, tel. +370 615 89171

Už procesijų organizavimą atsakinga sesuo Loreta, tel. +370 640 56551

Krekenavos vargonininkė - Virginija Kavaliauskienė, tel. +370 612 02315

Krekenavos zakristijonas - Gediminas Kaspariūnas, tel. +370 688 91390

Upytės zakristijonas - Juozas Jakubonis,
tel. (45) 555 537

Upytės Gyvojo Rožinio būrelis ir Caritas -
Janina Bagdanskienė (45) 555 639

Upytės vargonininkė - Pranutė Adomaitienė,
tel. (45) 570 616

Laikraštėlį leidžia redakcinė kolegija už parapijiečių aukas. Paremti leidinį galite mesdami aukas į tam skirtą dėžutę bazilikos gale, arba perduodami klebonui. Praėjusį mėnesį suaukota 208 Lt., išleista - 243,60 Lt. Kitą numerį numatoma išleisti iki gegužės 6 d.

Laikraštėlio el. pašto adresas: bazilikoslaikrasciui@gmail.com

Dėkojame už Jūsų paramą!